

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

การประกอบธุรกิจมีอยู่หลายประเภทและเกือบทุกธุรกิจมีการจดบันทึกรายการทางบัญชี และจัดทำรายงานผลการประกอบธุรกิจซึ่งแสดงถึงฐานะการดำเนินงานของกิจการไว้ในรูปแบบทางการเงิน โดยนำหลักการใช้หน่วยเงินตรา (Monetary Unit Assumption) ซึ่งกิจการอาจนำเสนอข้อมูลในลักษณะพรรณนาโวหาร แต่ข้อมูลที่มีลักษณะดังกล่าวจะมีความหมายไม่ชัดเจนเท่ากับข้อมูลที่เป็นตัวเลขซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการนำข้อมูลทางการบัญชีและรายงานทางการเงินไปใช้ประกอบการตัดสินใจของประชาชน ภาครัฐบาล ภาคเอกชนหรือผู้ประกอบธุรกิจด้วยกัน โดยเฉพาะข้อมูลของบริษัทที่ประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยนั้น การจัดทำบัญชีและรายงานบริษัทมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อภาพรวมทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย รัฐบาลจึงมีความจำเป็นต้องเข้ากำกับดูแลและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยเป็นพิเศษ โดยในปี พ.ศ. 2551 กระทรวงการคลังได้ทำการยกพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. .... ขึ้น ด้วยมีเหตุผลมาจากความไม่เหมาะสมบางประการภายหลังจากได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้ใช้พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551 และควรปรับปรุงให้เหมาะสมกับ สภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปประกอบกับการประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยในประเทศไทยเป็นการดำเนินธุรกิจในรูปแบบของบริษัทจำกัดและบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ที่ต้องดำเนินงานภายใต้กฎหมายเฉพาะนั้นๆ กว่าร้อยละ 10 เป็นกิจการที่มีส่วนได้เสียต่อสาธารณะ (Publicly Accountable Entities: PAEs) ถือเป็นการประกอบการที่มีการระดมเงินจากประชาชนในลักษณะที่คล้ายคลึงกับการประกอบธุรกิจสถาบันการเงิน ซึ่งสถาบันการเงิน หมายถึง สถาบันที่ประกอบธุรกิจในตลาดการเงิน โดยทำหน้าที่ระดมเงินทุนจากผู้ออมมาจัดสรรให้แก่ ผู้ต้องการเงินทุน ส่วนการประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยมีความแตกต่างจากสถาบันการเงิน ในสาระสำคัญอย่างสิ้นเชิง กล่าวคือ การประกอบธุรกิจประกันวินาศภัยเป็นการให้ความคุ้มครอง ความเสียหายทางเศรษฐกิจหรือทางการเงินแก่ผู้เอาประกันภัย การประกันวินาศภัยมิใช่การรับประกันว่าจะไม่เกิดภัยหรือความเสียหายใดๆ ขึ้น แต่เป็นการรับประกันว่าหากเกิดภัยหรือความเสียหายใดๆ ขึ้น ผู้เอาประกันภัยจะได้รับการชดใช้

ค่าสินไหมทดแทนความเสียหายที่เกิดขึ้นในวงเงิน ที่เอาประกันกันนั้นไว้ ถือได้ว่าเป็นกฎหมายที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคอย่างหนึ่ง

สำหรับในเรื่องของการจัดทำบัญชีและรายงานบริษัทนั้นควรมีบทบัญญัติด้านการจัดเก็บทางบัญชี เอกสารประกอบการลงบัญชี การออกประกาศการจัดทำบัญชีและรายงานบริษัท การส่งเสริมความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี การเปลี่ยนค่านิยม การเพิกถอนรายงานของผู้สอบบัญชี การแสดงรายการย่อที่ต้องมีในงบการเงินและการนำส่งรายงานหรือข้อมูลทางการเงินในรูปแบบสื่อใดๆ จากการศึกษาแนวทางของ International Association of Insurance Supervisors: IAIS ซึ่งเป็นสมาคมกลางทำหน้าที่ออกแนวทางสากลในด้านการประกันภัย และกฎหมายประกันภัยต่างประเทศ ได้แก่ เครือรัฐออสเตรเลีย ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศญี่ปุ่น ซึ่งจากการศึกษาวิเคราะห์ปัญหาในการจัดทำบัญชีและรายงานบริษัทประกันวินาศภัย ตามร่างพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. .... หมวด 4 การจัดทำบัญชีและรายงานบริษัทพบประเด็นปัญหาที่ควรพิจารณา คือ ระยะเวลาของการจัดเก็บสมุดทะเบียนและสมุดบัญชี อำนาจการออกประกาศหลักเกณฑ์การจัดทำบัญชีและรายงานบริษัท ความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี จรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี อำนาจของนายทะเบียนในการเพิกถอนการให้ความเห็นของผู้สอบบัญชี รายการย่อที่ต้องมีในงบการเงินตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ และการส่งรายงานหรือข้อมูลทางการเงินในรูปแบบสื่อใดๆ

นอกจากนี้ผู้เขียนเห็นว่า ประเทศไทยมีศักยภาพในด้านการขับเคลื่อนภาคธุรกิจประกันภัยไปสู่ระดับภูมิภาคอาเซียนได้ หากแต่ยังคงต้องพัฒนากฎหมายในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ การจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลทั้งเอกสาร และเพื่อประโยชน์ต่อการใช้งานเอกสาร รวมทั้งสามารถเข้าถึงตรวจสอบได้อย่างรวดเร็ว และส่งเสริมความโปร่งใสของภาคธุรกิจประกันภัย

ดังนั้น เพื่อให้เหมาะสมกับการจัดทำบัญชีและรายงานบริษัทในร่างพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. .... ผู้เขียนจึงเสนอแนะบทบัญญัติและแนวทางแก้ไขร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เฉพาะในส่วนที่ยังบกพร่องอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นเรื่องความไม่ชัดเจนของระยะเวลาการจัดเก็บเอกสารทางบัญชีและรายงานของบริษัทประกันวินาศภัยที่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชียังคงต้องมีหน้าที่จัดเก็บรักษาไว้ พร้อมทั้งได้เสนอแนะแนวทางวิธีการจัดเก็บเอกสารในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Document Management) และปัจจุบันมีพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 ได้บัญญัติรับรองการจัดเก็บเอกสารในระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) รวมทั้งในอีก 5 ปีข้างหน้า (พ.ศ. 2561) ประเทศไทยจะสามารถพัฒนาระบบศาลยุติธรรมไปสู่ระบบศาลอิเล็กทรอนิกส์ (e-Court) ได้

5.2 ข้อเสนอแนะ

5.2.1 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิเคราะห์และเปรียบเทียบสถานะของกฎหมายไทย หลักการประกันภัยสากล และกฎหมายประกันภัยของต่างประเทศ ได้แก่ เครือรัฐออสเตรเลีย ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศญี่ปุ่นกับร่างพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. .... เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาของร่างพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. .... ให้มีความชัดเจน ยืดหยุ่น และเหมาะสมต่อการใช้เป็นเครื่องมือทางกฎหมายในการปฏิบัติงานของนายทะเบียนสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย บริษัทประกันวินาศภัย และประชาชนทั่วไป ผู้เขียนขอเสนอแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขร่างพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. .... ในส่วนของการจัดทำบัญชีและรายงานบริษัท ดังประเด็นต่อไปนี้

1) ประเด็นเรื่องระยะเวลาของการจัดเก็บสมุดทะเบียนและสมุดบัญชีตามมาตรา 71 กำหนดให้รักษาสุดทะเบียนและสมุดบัญชีไว้ที่สำนักงานของบริษัท ไม่น้อยกว่าห้าปีนับแต่วันที่ลงรายการครั้งสุดท้ายในสมุดทะเบียนหรือสมุดบัญชานั้น หรือนับแต่วันที่บริษัทพ้นจากความรับผิดชอบตามรายการที่มีความรับผิดชอบที่สุด ทั้งนี้แล้วแต่อย่างไรจะยาวกว่า ซึ่งผู้เขียนเห็นควรพิจารณาเพื่อประโยชน์ต่อการตรวจสอบบัญชีของบริษัท ควรเพิ่มอำนาจให้นายทะเบียนออกประกาศโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย และรัฐมนตรีกำหนดให้ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีเก็บรักษาสุดทะเบียนและสมุดบัญชี รวมทั้งจัดเก็บเอกสารประกอบการลงบัญชีและรายงานทางการเงินของบริษัท ไว้เกินกว่าห้าปีแต่ต้องไม่เกินเจ็ดปี ซึ่งจะตรงตามเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

2) ประเด็นเรื่องอำนาจการออกประกาศหลักเกณฑ์การจัดทำบัญชีและรายงานบริษัท ในการจัดทำและยื่นงบการเงินและรายงานเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของบริษัทประกันวินาศภัย ซึ่งการดำเนินการออกแบบ หลักเกณฑ์ ในการจัดทำบัญชีและรายงานของบริษัท ควรเป็นอำนาจของนายทะเบียน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ เนื่องจากนายทะเบียนตามร่างพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. .... มีอำนาจในการตรวจสอบออกประกาศ คำสั่ง หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และกำหนดระยะเวลาการจัดทำและยื่นงบการเงินและรายงานเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของบริษัทประกันวินาศภัยให้สอดคล้องกับหลักการประกันภัยสากล และเป็นผู้ที่ต้องปฏิบัติงานตามร่างพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. .... ซึ่งถือเป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานอยู่แล้ว และสามารถทำงานร่วมกับองค์กรอิสระอย่างเช่น สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ สมาคมประกันวินาศภัย สมาคมนักบัญชี เป็นต้น

3) ประเด็นเรื่องความเป็นอิสระของผู้สอบบัญชี ในร่างพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. .... นี้ ถือเป็นการเพิ่มเติมบทบัญญัติจากเดิมของพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. 2535 ซึ่งไม่มีบทบัญญัติด้านการสอบบัญชี ดังนั้นเพื่อความสอดคล้องกับหลักของสากล และหลักการของพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 พระราชบัญญัติสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 และพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ควรบัญญัติให้ผู้สอบบัญชีของบริษัทประกันวินาศภัย ต้องไม่เป็นกรรมการ พนักงาน ลูกจ้างของบริษัทประกันวินาศภัย

4) ประเด็นเรื่องจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชี ตามร่างมาตรา 75 เป็นเรื่องของแก้ไขคำว่า “มารยาท” เป็นคำว่า “จรรยาบรรณ” เพื่อให้ตรงตามข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี (ฉบับที่ 19) เรื่อง จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2553 ซึ่งผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี หมายความว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีด้านการทำบัญชี ด้านการสอบบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร ด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี และบริการเกี่ยวกับการบัญชี ด้านอื่นตามที่กฎกระทรวงกำหนดให้เป็นวิชาชีพบัญชี รวมทั้งผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี และให้หมายรวมถึงหัวหน้าคณะบุคคลหรือหัวหน้าสำนักงานหรือผู้มีอำนาจกระทำการแทนนิติบุคคล ตามมาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ด้วย

5) ประเด็นเรื่องอำนาจของนายทะเบียนในการเพิกถอนการให้ความเห็นของผู้สอบบัญชี ตามร่าง มาตรา 76 วรรคสองเป็นเรื่องการแสดงความเห็นต่องบการเงินของผู้สอบบัญชี ในกรณีที่ผู้สอบบัญชีไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรา 76 วรรคหนึ่ง หรือมาตรา 75 ในกรณีที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต่องบการเงินของบริษัทไม่ตรงตามความเป็นจริง ซึ่งในร่างมาตรา 76 วรรคสอง ให้อำนาจแก่นายทะเบียนมีอำนาจในการเพิกถอนรายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีได้ ซึ่งเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับหลักกฎหมายไทย ได้แก่ พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 และพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ทั้งสองพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ได้วางหลักให้ธนาคารแห่งประเทศไทยอาจเพิกถอนการให้ความเห็นชอบรายงานของผู้สอบบัญชี ที่ไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีและข้อกำหนดเพิ่มเติมของ ธปท.ประกาศกำหนดตามมาตรา 69

ผู้เขียนพบว่าร่างพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. .... นั้นได้ให้อำนาจแก่นายทะเบียนในการเพิกถอนรายงานของผู้สอบบัญชีไว้ใน ร่างมาตรา 76 วรรคสองแล้ว ซึ่งมีความสอดคล้องตรงกับหลักสากล International Association of Insurance Supervisors: IAIS ที่วางกรอบให้มือกร์ที่ควบคุมและวางมาตรฐานวิชาชีพซึ่งในกรณีที่นายทะเบียนพบว่าบริษัทจัดทำงบการเงินตามมาตรา 73 (1) หรือ (2) ไม่ตรงตามความเป็นจริงให้ผู้สอบบัญชีรายงานข้อสังเกต หรือเปิดเผยข้อเท็จจริง อันเป็นสาระสำคัญของงบการเงิน และแจ้งพฤติกรรมไว้ในรายงานการสอบทาน หรือรายงานการสอบบัญชี

ที่ตนจะต้องลงลายมือชื่อเพื่อแสดงความเห็น พร้อมทั้งแจ้งให้นายทะเบียนทราบ ซึ่งการแสดง ความเห็นต่องบการเงินของผู้สอบบัญชีใดไม่ปฏิบัติตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้นายทะเบียนมีอำนาจ เพิกถอนการให้ความเห็นชอบนั้นได้ ดังนั้น ในร่างมาตรา 73 วรรคสองในส่วนของอำนาจการเพิกถอน รายงานของผู้สอบบัญชีมีความชัดเจนถูกต้องตามหลักกฎหมาย และหลักการสากลดีอยู่แล้วผู้เขียน ไม่ขอเสนอแก้ไข

6) ประเด็นเรื่องรายการย่อที่ต้องมีในงบการเงินตามมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (International Financial Reporting Standards: IFRS) โดยตามร่างมาตรา 79 เป็นการเสนอขอให้ แก้ไขคำว่า “งบดุลและงบกำไรขาดทุน” เป็น “รายการย่อของงบการเงิน” ตามที่นายทะเบียนกำหนด ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งงบการเงินตามมาตรา 73 (2) ในหนังสือพิมพ์รายวันที่ออกจำหน่าย แพร่หลายอย่างน้อยหนึ่งฉบับ มีระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามวันและให้ปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย สำนักงานใหญ่และสำนักงานสาขาของบริษัทไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือนด้วย

การประกอบกิจการของบริษัทประกันวินาศภัยถือเป็นกิจการที่มีส่วนได้เสียต่อสาธารณะ (Publicly Accountable Entities: PAEs) การดำเนินการจัดทำบัญชีและรายงานของบริษัทต้องมีความถูกต้อง ชัดเจน และเข้มข้นมากยิ่งขึ้น โดยรัฐได้เข้ามามีส่วนในการกำกับและส่งเสริมผ่านทาง สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย ในการออกข้อกำหนด และประกาศหลักเกณฑ์ในการจัดทำบัญชีและรายงานของบริษัทซึ่งการจัดทำงบการเงินตามหลักการ ทางบัญชีที่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายทั่วไปที่มีอยู่แล้วและกิจการ ประกันวินาศภัยต้องจัดทำงบการเงินตามประกาศของกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดรายการ ย่อที่ต้องมีในงบการเงิน พ.ศ. 2554 ลงวันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2554 กำหนดให้บริษัทมหาชนจำกัด ต้องมีรายการย่อตามแบบ 3 ซึ่งจะทำให้รายการย่อที่ต้องมีในงบการเงินสามารถเป็นมาตรฐาน เดียวกันและผู้ใช้ประโยชน์จากรายการย่อของงบการเงินเข้าใจได้ง่ายขึ้น

ผู้เขียนขอเสนอให้มีการเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์กลางซึ่งในต่างประเทศการค้นหาข้อมูล ทางการเงินของบริษัทข้ามชาติจะมีบริษัท Standard & Poor's Research ทำการเก็บข้อมูลกว่า 13,000 บริษัท หรือกว่า 80 ประเทศ ไว้ในฐานข้อมูล ซึ่งสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ทั่วโลก ซึ่งฐานข้อมูล ส่วนใหญ่ประกอบด้วย งบดุล งบกำไรขาดทุน อัตราส่วนทางการเงิน และราคาหุ้น โดยการเสนอ เข้าไปในร่างพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. .... กำหนดให้นายทะเบียนหรือหน่วยงานอิสระ ที่มีวัตถุประสงค์ไม่มุ่งหวังผลกำไรจากการประกอบการจัดทำฐานข้อมูลงบการเงินเพื่อเป็น ฐานข้อมูลกลางและกำหนดให้บริษัทประกันวินาศภัยเผยแพร่ข้อมูลงบการเงินผ่านเว็บไซต์ของ บริษัทด้วยอีกช่องทางหนึ่งเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการเข้าถึงข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน และส่งเสริม ความโปร่งใสให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลของการประกอบธุรกิจประกันวินาศภัย

7) ประเด็นเรื่องการส่งรายงานหรือข้อมูลทางการเงินในรูปแบบของสื่อใดๆ ตามร่างมาตรา 82 ซึ่งเป็นอำนาจของนายทะเบียนที่อาจกำหนดให้บริษัท บริษัทแม่ บริษัทลูก บริษัทร่วม หรือบริษัทที่อยู่ในกลุ่มธุรกิจประกันวินาศภัยของบริษัทนั้น ส่งรายงานหรือข้อมูลไม่ว่าในรูปแบบของสื่อใดๆ หรือแสดงเอกสารเป็นครั้งคราวตามที่นายทะเบียนกำหนด ควรผลักดันให้มีการส่งรายงานข้อมูลทางการเงินในรูปแบบของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีการจัดทำตามขั้นตอนของการจัดทำเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 เพื่อเป็นการพัฒนารูปแบบของการจัดทำเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ให้สอดคล้องกับหลักการของสากล ทำให้การเข้าถึงข้อมูลของเอกสารทางการเงิน การตรวจสอบความมีอยู่ของเอกสารหลักฐานและความโปร่งใส ความถูกต้องของพยานหลักฐานเอกสารอิเล็กทรอนิกส์

5.2.2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ประการที่หนึ่ง การขอความร่วมมือระหว่างประเทศในการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางการเงิน

1) กรณีข้อมูลที่เปิดเผยได้

ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันข้อมูลของผลการดำเนินงานจากการประกอบธุรกิจมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการทั้งในระดับจุลภาค และระดับมหภาค ความต้องการใช้ประโยชน์จากรายงานผลการดำเนินงานทางการเงิน เช่น งบการเงินซึ่งแสดงถึงฐานะการดำเนินงานของธุรกิจทั่วไป และธุรกิจที่ประกอบกิจการประกันภัย มีความสำคัญเท่าเทียมกัน อีกทั้งธุรกิจประกันภัยยังเป็นธุรกิจประเภทที่มีส่วนได้เสียต่อสาธารณะ PAEs ซึ่งรัฐให้ความสำคัญในการเข้ากำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัยไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าธุรกิจประเภทที่ไม่มีส่วนได้เสียต่อสาธารณะ NPAEs ซึ่งในประเทศไทยจะเป็นธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เป็นส่วนใหญ่

ตามหลักการประกันภัยสากล (Insurance Core Principles: ICP) ในเรื่องของการเผยแพร่ข้อมูล สถิติพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ การเงิน และสังคมแก่หน่วยงานที่กำกับดูแลและสาธารณชน และการวางข้อกำหนดสำหรับการนำส่งข้อมูลทางการเงินและสถิติ (Regular and Systematic Financial and Statistical Information) จากบริษัทประกันภัยที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจในประเทศ ได้มีประเทศออสเตรเลียวางหลักเกณฑ์ในการเผยแพร่ข้อมูลและสถิติ คือ ข้อมูลสถิติพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ การเงิน สามารถหาได้ทั่วไปในออสเตรเลีย โดยกระทรวงการคลังจะจัดพิมพ์ข้อมูลทางเศรษฐกิจและประมาณการงบประมาณประจำปีทุกสิ้นปีงบประมาณในเดือนพฤษภาคมและกลางปีงบประมาณ ในเดือนพฤศจิกายน ธนาคารกลางจะมีการจัดพิมพ์รายงานนโยบายทางการเงินทุกไตรมาส สำนักงานสถิติออสเตรเลียจะจัดพิมพ์สถิติเกี่ยวกับ Wealth Social Statistics และ APRA ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีอำนาจกำกับดูแลการประกันภัยในเครือรัฐออสเตรเลีย

และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะจัดทำสิ่งพิมพ์เกี่ยวกับอุตสาหกรรมประกันภัย ตามหลักที่ ICP 11 EC (d) กำหนด

สำหรับประเทศไทยได้ปรากฏในร่างพระราชบัญญัติประกันวินาศภัย พ.ศ. .... ได้กำหนดไว้ใน มาตรา 73 วรรคสาม กำหนดให้บริษัทที่เป็นสาขาของบริษัทประกันวินาศภัย ต่างประเทศ นอกจากต้องดำเนินการตามมาตรา 73 วรรคหนึ่งและวรรคสองแล้ว ต้องส่งรายงาน ประจำปีของบริษัทประกันวินาศภัยต่างประเทศที่ตนเป็นสาขาด้วย ภายในห้าเดือนนับแต่วันสิ้นปีบัญชี ของบริษัทประกันวินาศภัยต่างประเทศนั้น

ดังนั้น การเรียกรายงานประจำปี (Annual Report) ซึ่งเป็นผลการดำเนินงานของการ ประกอบธุรกิจของบริษัทใหญ่ที่อยู่ต่างประเทศนั้น ในทางหลักสากลแล้ว ถือเป็นการเปิดเผยข้อมูลที่ สอดคล้องกับหลักการประกันภัยสากล ผลการดำเนินงานซึ่งในทางปฏิบัติแล้ว ผู้ขอรับใบอนุญาต ประกอบธุรกิจประกันภัยสาขาภายในประเทศต้องยอมรับตามหลักการ เงื่อนไข ข้อกำหนดของ ประเทศที่ตนมีความประสงค์เข้าไปขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันภัย

2) การเปิดเผยข้อมูลเพื่อความโปร่งใสในการประกอบธุรกิจประกันภัย

หลักการประกันภัยสากล ได้วางหลักการเปิดเผยข้อมูลและความ โปร่งใส หน่วยงานที่ กำกับดูแลต้องกำหนดให้บริษัทประกันภัยเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญอย่างทันทั่วถึง เพื่อให้ผู้มีส่วน ได้เสีย ทุกภาคส่วน ทราบถึงผลการดำเนินการทางธุรกิจและสถานะทางการเงินของบริษัท เพื่อช่วยให้ เข้าใจถึงสถานะความเสี่ยงของบริษัท โดยบริษัทประกันภัยต้องจัดทำรายงานทางการเงินที่ได้รับ การตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีอย่างน้อยปีละครั้ง และเผยแพร่ให้ผู้มีส่วน ได้เสีย

เครือรัฐออสเตรเลียกำหนดไว้ในกฎหมาย Corporation Act 2001 มาตรา 292 กำหนดให้ บริษัทต้องจัดทำรายงานประจำปี เพื่อเปิดเผยข้อมูลต่างๆ ของบริษัท และมาตรา 301 กำหนดให้ รายงานทางการเงินของบริษัทต้องได้รับการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีทุกปี

ประเทศญี่ปุ่นในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองผู้ถือกรมธรรม์หรือ เพื่อทำให้มั่นใจว่าการบริหารจัดการของบริษัทประกันภัยเป็นไปอย่างเหมาะสม นายกรัฐมนตรีอาจ สั่งให้บริษัทประกันภัยยื่นรายงานแสดงฐานะทางการเงินและกิจการได้ตามกฎหมาย Insurance Business Act 1995 มาตรา 128 (1)

ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีอาจสั่งให้บริษัทลูกของบริษัทประกันภัย หรือนิติบุคคลอื่นที่ ดำเนินงานอยู่ภายใต้การควบคุมของบริษัทประกันภัย หรือผู้รับทำสัญญาช่วงจากบริษัทประกันภัย ยื่นรายงานหรือข้อมูลที่แสดงฐานะทางการเงินและกิจการได้ แต่บริษัทลูกนิติบุคคลอื่นที่ดำเนินงาน อยู่ภายใต้การควบคุมของบริษัทประกันภัย หรือผู้รับทำสัญญาช่วงจากบริษัทประกันภัยอาจปฏิเสธ ไม่ยื่นรายงานหรือข้อมูลดังกล่าว ได้หากแสดงเหตุผลที่ฟังขึ้น ได้ตามมาตรา 128 (2) และ (3)

3) กรณีข้อมูลที่เปิดเผยไม่ได้

ข้อมูลบางประเภทหลักการประกันภัยสากล กำหนดให้เป็นข้อมูลที่ต้องเก็บรักษา ข้อมูลอันเป็นความลับที่ตนครอบครองและไม่เปิดเผย เว้นแต่กฎหมายอนุญาต

เครือรัฐออสเตรเลียได้ออกกฎหมาย Australian Prudential Regulation Authority Act 1998 ให้ความคุ้มครองข้อมูลและเอกสารที่ APRA ได้รับจากการปฏิบัติหน้าที่ ผู้นำข้อมูลดังกล่าว ไปเปิดเผยจะต้องได้รับโทษทางอาญา เว้นแต่ในกรณีตามที่มาตรา 56 ได้กำหนดยกเว้นไว้

ประเทศสหรัฐอเมริกาได้คำนึงถึงการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน (Financial Analysis Ratios) และสรุปผลตรวจสอบของผู้รับประกันภัยซึ่งเสนอต่อกรมการประกันภัย (Department) ตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับระบบข้อมูลข่าวสารของสมาคมนายทะเบียนประกันภัยแห่งชาติต้องเป็น ความลับและไม่ได้รับการเปิดเผยจากกรมการประกันภัยตามมาตรา 933

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ข้อมูลสถานะทางการเงินใดที่เป็นความลับที่บ่งบอกถึงสถานะ ความมั่นคงของประเทศ ประเทศนั้นควรสงวนไว้ซึ่งความลับ และหลักการประกันภัยสากลก็ได้ ยอมรับหลักการที่ต้องเก็บรักษาข้อมูลอันเป็นความลับที่ตนครอบครองและไม่เปิดเผย เว้นแต่ กฎหมายจะอนุญาตให้เปิดเผยได้

ประการที่สอง กรณีการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในปี พ.ศ. 2558

1) ข้อเสนอแนะการจัดทำกฎหมายให้มีผลใช้บังคับร่วมกันในระดับภูมิภาคอาเซียน

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนควรจะออกกฎหมายบังคับใช้ร่วมกันในเรื่องที่มีความสำคัญ เพื่อให้มีมาตรฐานในการปฏิบัติและการบังคับใช้กฎหมายเป็นแนวทางเดียวกัน เช่นเดียวกับ สหภาพยุโรป (European Union) ได้ออกข้อบัญญัติ Directive มาใช้บังคับร่วมกันระหว่างบรรดา ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 288 ของสนธิสัญญาว่าด้วยการดำเนินงาน ของสหภาพยุโรป (Treaty on the functioning of the European Union) ซึ่งประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป จะต้องปรับปรุงแก้ไขกฎหมายภายในประเทศของตนหรือบัญญัติกฎหมายเพิ่มเติมเพื่อให้เป็นไปตาม ที่ Directive บัญญัติไว้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งกฎหมายที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอาจ ออกมาบังคับใช้ร่วมกันอาจเป็นเรื่องของการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ความรับผิดชอบในความเสียหาย อันเกิดจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย การคุ้มครองผู้บริโภค รวมทั้งเรื่องของการประกอบธุรกิจประกันภัย ซึ่งเป็นธุรกิจที่ให้บริการต่อภาคประชาชนถือเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคเช่นเดียวกับหลักกฎหมายสากล ของนานาชาติอารยประเทศที่ภาครัฐควรเข้ามากำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประเภทนี้